

การควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดผู้ป่วยเบาหวาน

ห่านิสะ แม่กอง

พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

งานโรคเรื้อรัง แผนกผู้ป่วยนอก รพ.มายอ

- 13 ตำบล 56 หมู่บ้าน
- ประชากร UC 53,834 คน
- ร้อยละ 98.55 นับถือศาสนาอิสลาม
- DM = 1,227 คน HT = 4,147 คน

อาชีพ เกษตรกร

รายได้เฉลี่ย/คน/ปี 54,948.24 บาท

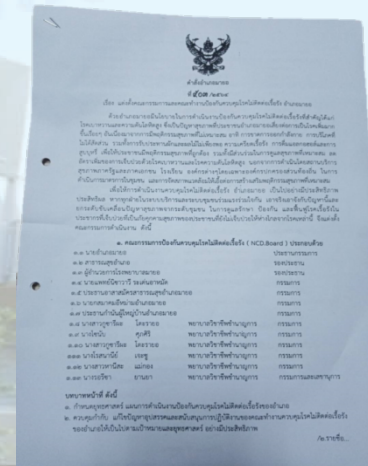
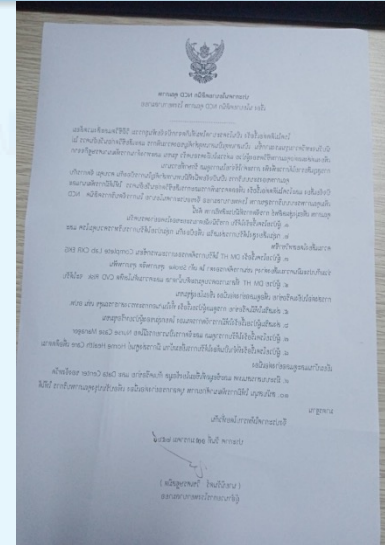
การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไปร้อยละ
39.47

โครงสร้างงาน NCD

นโยบาย clinic NCD Plus

1. ผู้ป่วยโรคเรื้อรังได้รับ การวินิจฉัยตามระยะของโรคอย่างครบครัน
2. กลุ่มเสี่ยงสูงได้รับการส่งเสริม เพื่อป้องกัน กลุ่มป่วยได้รับการบริหารควบคุมโรคและความเสี่ยงโดยสหวิชาชีพ
3. ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง DM HT ได้รับการคัดกรองภาวะแทรกซ้อน Complete Lab EKG ร่วมกับการประเมินความเสี่ยงต่างๆ เช่นการคัดกรองตา ไต เท้า Stroke ลูกลำพิจิต ลูกลำพิน
4. ผู้ป่วย DM HT ที่สามารถควบคุมระดับน้ำตาล และความดันโลหิต CVD Risk จะได้รับการส่งต่อไปยังเครือข่าย เพื่อดูแลอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงสู่ชุมชน
5. ส่งเสริมให้มีเครือข่าย การดูแลผู้ป่วยเรื้อรัง ทั้งใน /นอกกระทรวงสาธารณสุข เช่น อปท
6. ส่งเสริมผู้ป่วยเรื้อรังให้มีการจัดการตนเอง โดยกลุ่มของผู้ป่วยหรือชุมชน
7. ผู้ป่วยโรคเรื้อรังได้รับการดูแล และจัดการเป็นรายกรณีโดย Nurse Case Manager และสหวิชาชีพ
8. ผู้ป่วยโรคเรื้อรังที่จำเป็นต้องได้รับการเยี่ยมบ้าน มีการส่งศูนย์ Home Health Care เพื่อติดตามเยี่ยมบ้านและดูแลอย่างต่อเนื่อง
9. มีระบบสารสนเทศ และข้อมูลที่เชื่อมโยงข้อมูล กับเครือข่าย เป็น HDC
10. สนับสนุนให้มีการพัฒนาศักยภาพ บุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อปรับปรุงคุณภาพบริการให้ได้มาตรฐาน

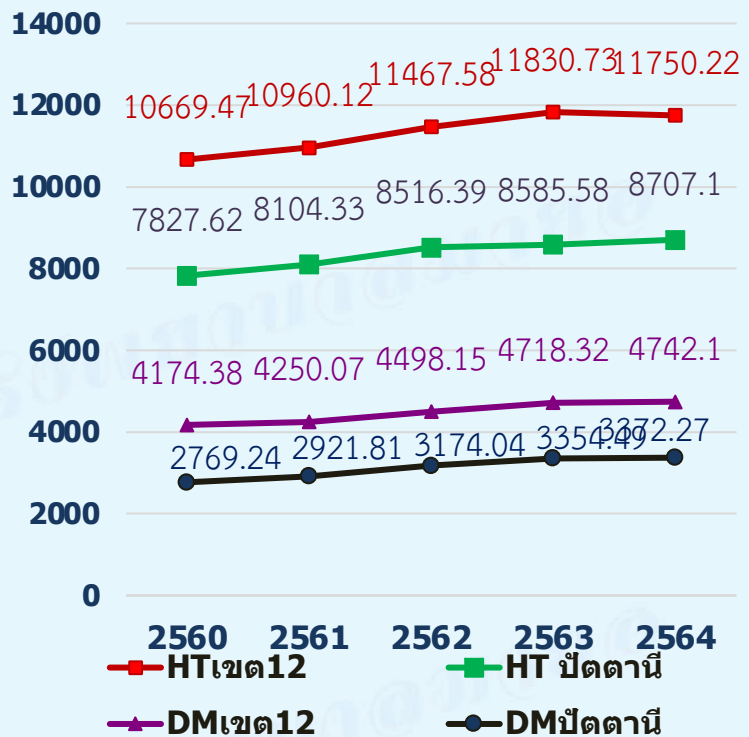

สถานการณ์จังหวัด

อัตราป่วย โรคความดันโลหิตสูงและโรคเบาหวานต่อ
แสนประชากร

จังหวัดปัตตานี ปี 2560 - 2564

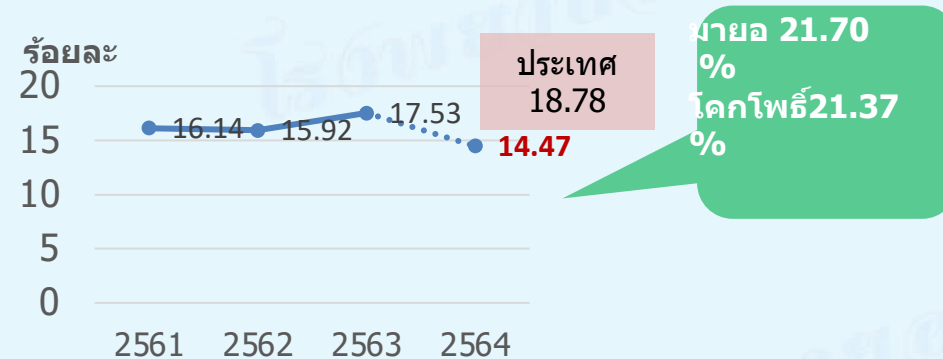
ต่อแสนประชากร

อัตราป่วย HT/DM มีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี

ร้อยละการควบคุมระดับน้ำตาลได้ดี $\geq 40\%$

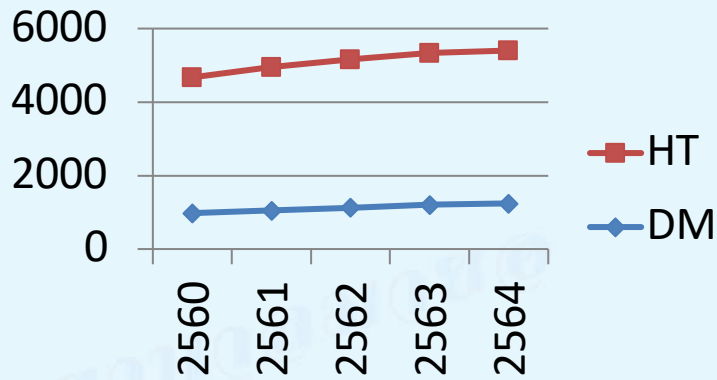
ยังไม่ผ่านเกณฑ์ มีแนวโน้มดีขึ้น

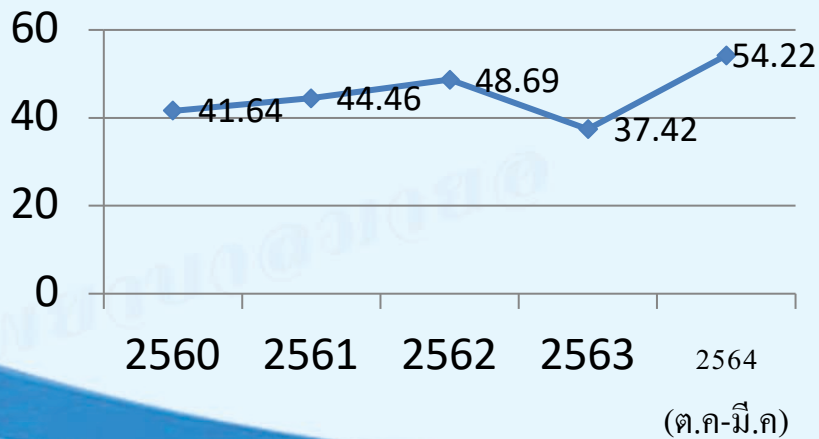
ข้อมูลปีบ64 ต.ค 63-ม.ค 64

สถานการณ์อำเภอมาบอง

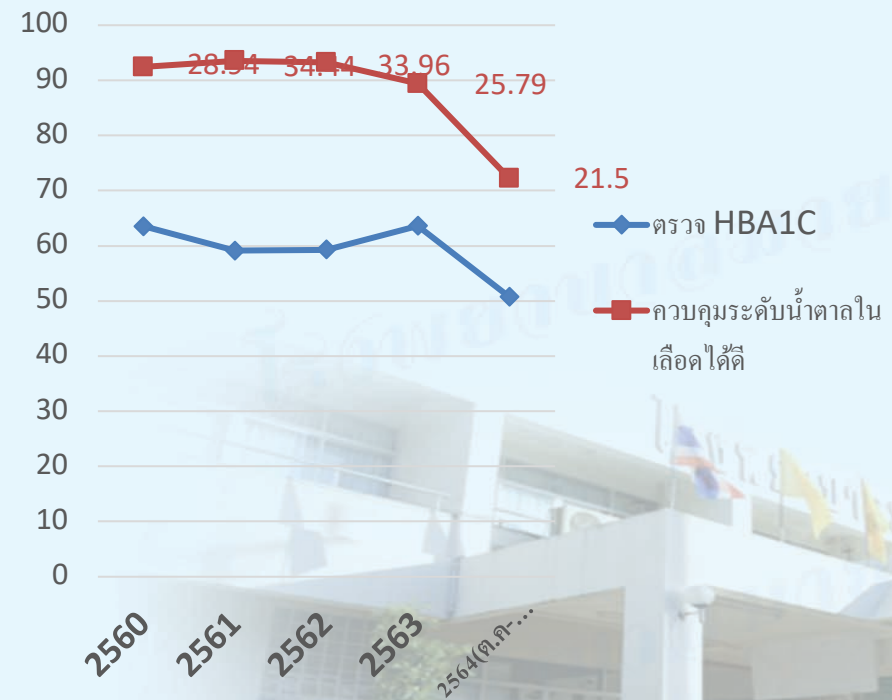
จำนวนผู้ป่วย DM HT

ร้อยละผู้ป่วยเบาหวานที่มาตามนัด

อัตราผู้ป่วยโรคเบาหวานที่คุมระดับน้ำตาลในเลือดได้ดี
HbA1c ครั้งสุดท้าย น้อยกว่า ร้อยละ 7 เกณฑ์ > ร้อยละ 40

เป้าหมาย

ผู้ป่วยเบาหวานควบคุมระดับน้ำตาลได้ดี > 40 %

วัตถุประสงค์

1. ผู้ป่วยเบาหวานเข้าสู่ระบบบริการเพิ่มมากขึ้น
2. ผู้ป่วยเบาหวานได้รับการตรวจ HbA1c มากขึ้น (ร้อยละ 80)
3. ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม สามารถจัดการดูแลตนเองได้อย่างเหมาะสม (Health literacy)

กระบวนการพัฒนา

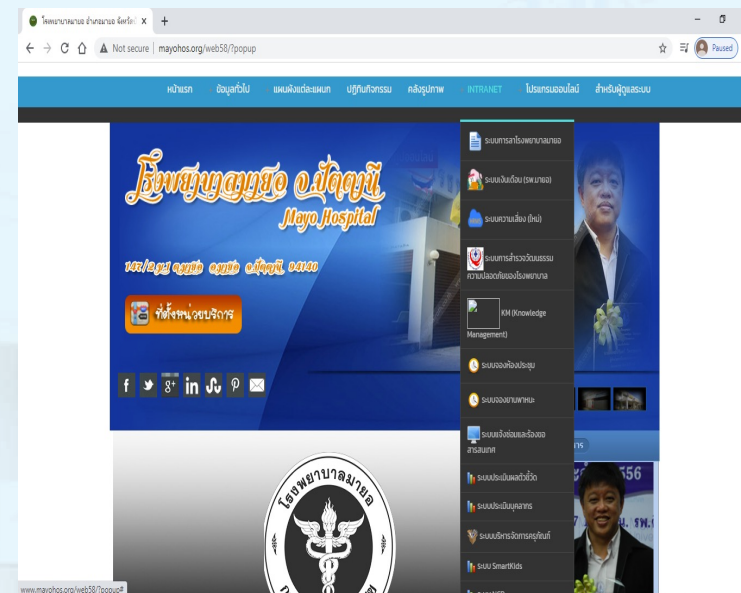
1.การจัดการข้อมูล

- จัดโครงการปรับปรุงฐานข้อมูลให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน

(Dx.ผิดพลาดยังเป็นปัญหา)ป้องกันไม่ให้เกิดDx.ผิดใหม่ โดยมีตรวจสอบการDx. ก่อนขึ้นทะเบียน

- มีไลน์กลุ่มNCD เพื่อให้คำปรึกษาแก่รพ.สตและอสม., ไลน์ ตำบลNM NCDเพื่อ consult case

- ส่งคืนข้อมูลกับเครือข่าย : โดยใช้ intranet ... รวดเร็ว ปลอดภัย (ข้อมูลกaiRefer back, รายใหม่, การเจาะ Lab, ประวัติการรับยาที่รพ.)

2.จัดระบบบริการในคลินิกเบาหวาน

แบบ one stop service

- ให้คำปรึกษารายบุคคล :
สหวิชาชีพ โดยใช้
Motivation interview

เภสัชกร

แพทย์แผนไทย

CM ปัญหาซับซ้อน

นักโภชนาการ

ทันตฯ

คัดกรองภาวะแทรกซ้อน

คัดกรองCVD Risk สะท้อนข้อมูล Lab ประจำปี
(ส่งต่อ D-pac, บุหรี, กายภาพ, แพทย์แผนไทย...)

ตรวจเท้า

เชิงรุก

ตรวจตา

เชิงรุก

คุยกันยามเช้าในคลินิก
โดย CM / นักสุขศึกษา

ชมVDO ขณะรอแพทย์ตรวจ

Model เล่าสู่กันฟัง
ในการจัดการตนเอง

3. กิจกรรมส่งเสริม Health literacy

กิจกรรมที่ Ward :

- กิจกรรมการจัดอาหารเฉพาะโรคเบาหวาน : ชั่งข้าว3ทัพพี (165 กรัม/มื้อ)

ตัวอย่างอาหารตามบริบทมาयो และคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้จะให้คำปรึกษาเป็นรายกรณีโดยนักโภชนาการ

- มีกิจกรรมรพ.โซเดียม : < 2,000มก. / วัน เพื่อลดความเสี่ยงในการเกิดโรค HT ต่อ

- CM เยี่ยมผู้ป่วยDM HTที่ admit Ward ทุกวันจันทร์

กิจกรรมโครงการSMBG และ HMBP

ในผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมไม่ได้ รพ.+ร่วมกับสหวิชาชีพ กิจกรรม สอนโรคเรื้อรังกับศาสนาอิสลาม ,การใช้ยาในDM,อาหารม,Exc

4. กิจกรรมพัฒนาระบบการติดตามผู้ป่วยขาดนัด (ปี63-64)

เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่อง นำร่อง 4 ตำบล

- มีนวัตกรรมร่วมกับ IT สร้าง Line Notify เพื่อแจ้งเตือน: รายชื่อผู้ป่วยจะแจ้งเตือน
ในไลน์ก่อนถึงวันนัด 5 วัน ให้อสมแจ้งเตือนผู้ป่วยให้มาตามนัด

และแจ้งเตือนที่ 2 คือหลังนัด 1 วัน(กรณีผู้ป่วยไม่มาตามนัด)

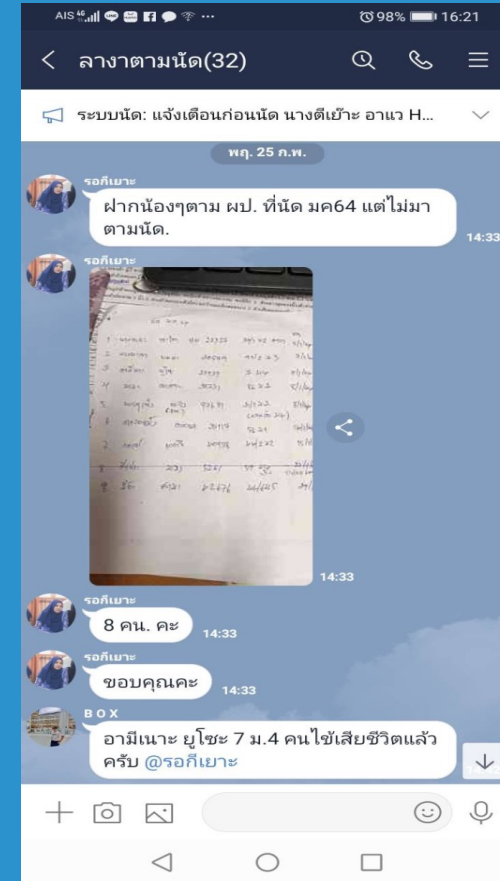
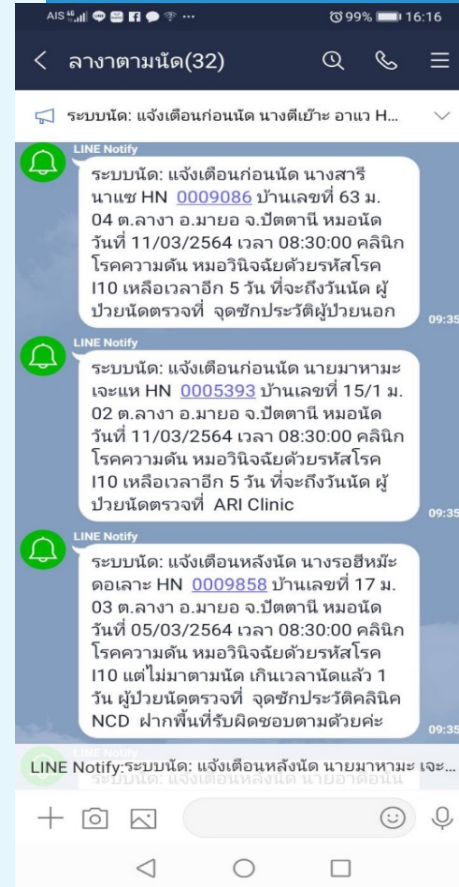
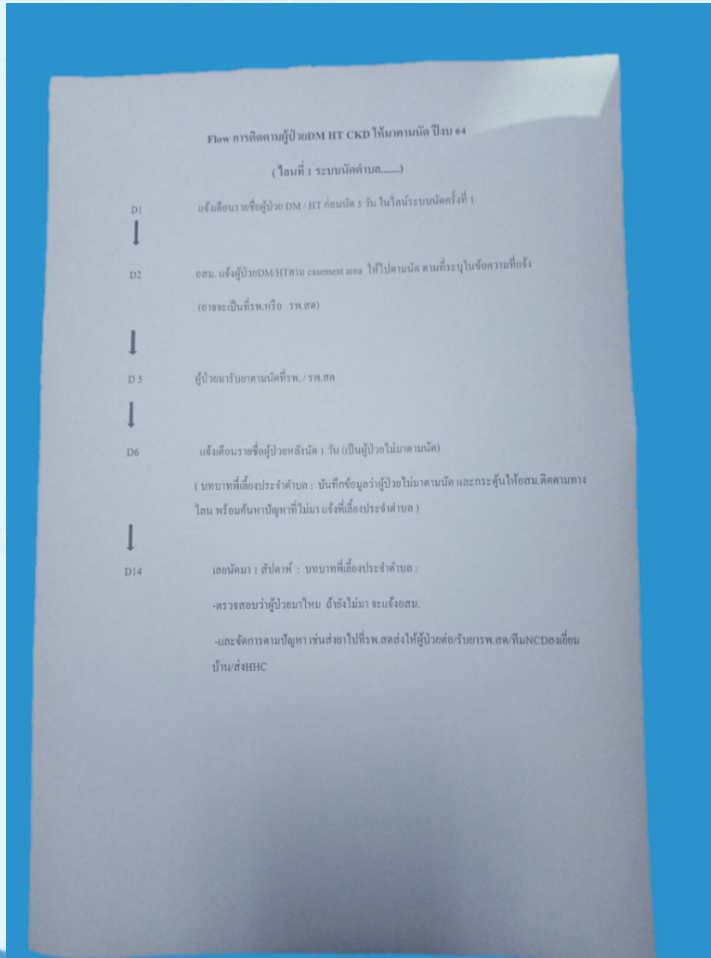
, พี่เลี้ยงประจำตำบล

- ทีมงาน NCD รพ.เข็มบ้าน/รพ.สต กรณีที่ไม่มาตามนัด เพื่อหาสาเหตุของปัญหาและ
แก้ไข

Flow การติดตามผู้ป่วยให้มาตามนัด

นวัตกรรม..

ระบบแจ้งเตือนให้ผู้ป่วยมาตามนัด

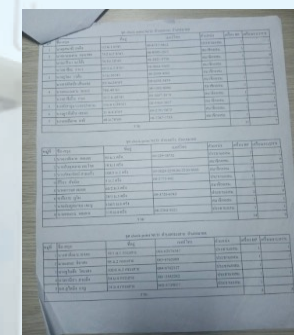
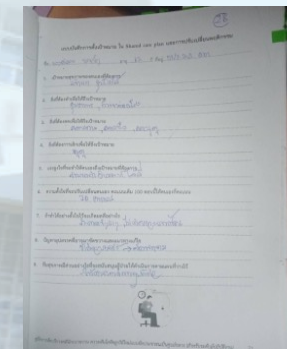
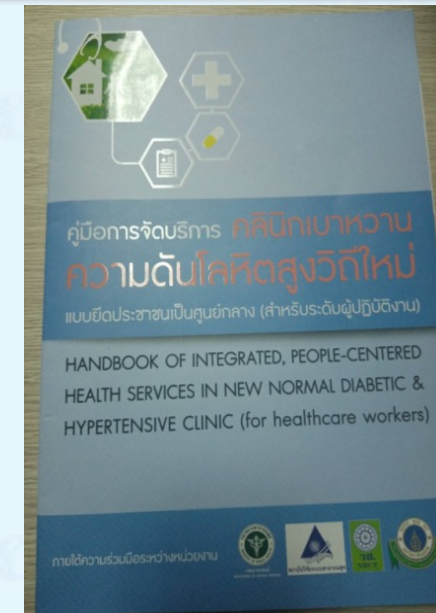

5.กิจกรรม New normal NCD

เพื่อลดความแออัดในรพ.และผู้ป่วยได้รับบริการใกล้บ้านใกล้ใจ

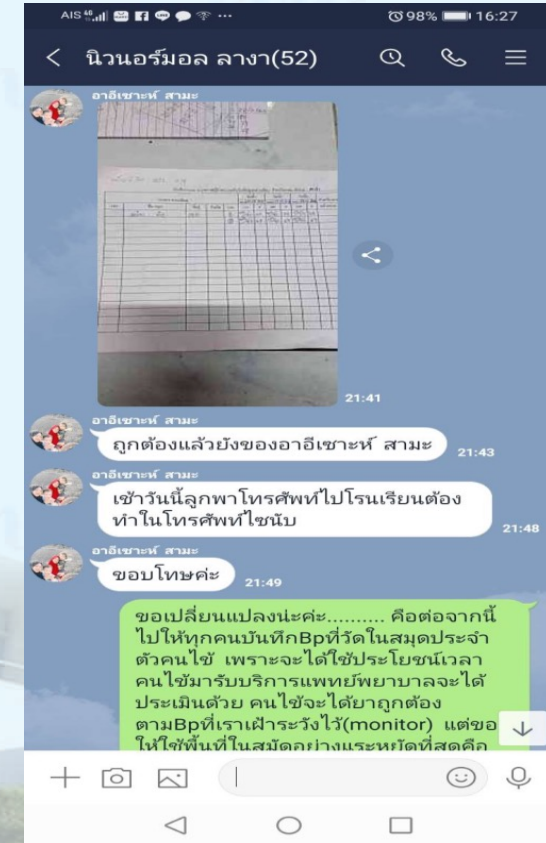
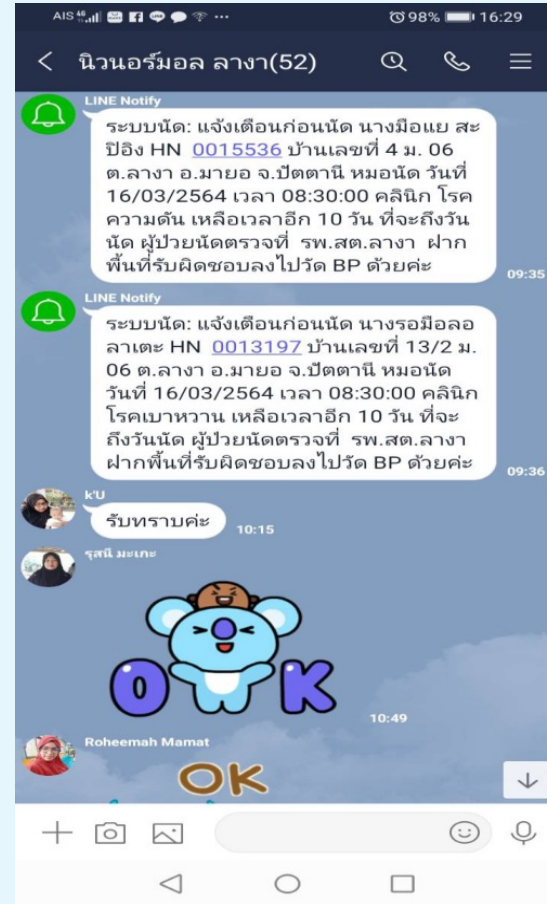
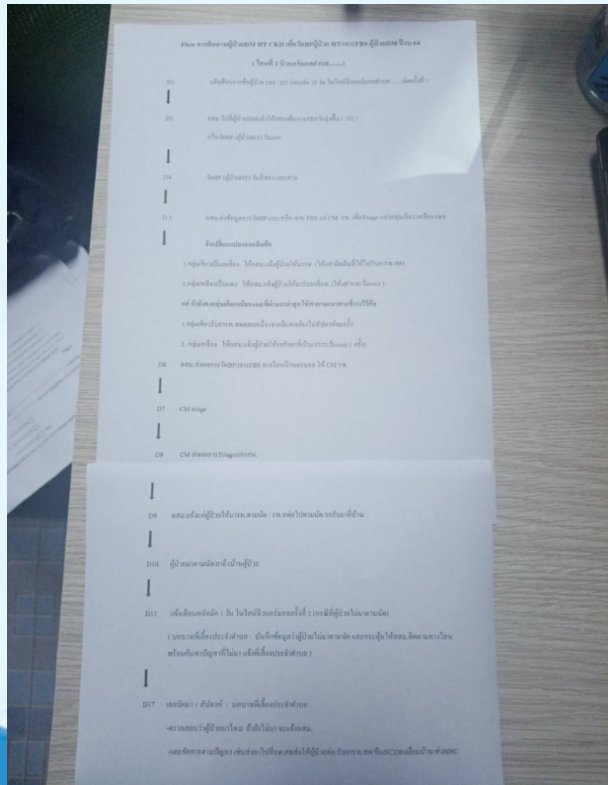
ในช่วงCovid-19 ระบาด

- 1.ดูแลตามกลุ่มสี... เจียว เหลือง แดง
- 2.มีจุด check pointในหมู่บ้าน วัดBP/เจาะ DTX , (เสริม..บริการประชาชนทั่วไป)
โดยยอมเป็น Health coach ส่งมาทางไลน์กลุ่ม เพื่อ triage ก่อนถึงvisitมารับการรักษาครั้งต่อไป
- 3.ทำ share care plan
- 4.ส่งแพทย์ตรวจที่รพ.สต(นำร่อง 4 ตำบล)

แจ้งเตือน ให้อสม. วัด BP/เจาะ FBS ผู้ป่วยเบาหวาน

Flow การติดตามผู้ป่วยของอสม.
เพื่อ Triage โดย CM

6.ชมรมมายอ 100 ปี

เพื่อให้มีการจัดการตนเองได้ดี

1. เพื่อนช่วยเพื่อน (เกิด**Model** การดูแลตนเอง มาอยู่ในคลินิกDM)
2. การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เช่น ในการจัดรถมาโรงพยาบาล (สถานการณ์ 3 จว.ชายแดนใต้ ทำให้ผู้ป่วยมีความกังวลมารพ. , ไม่มีญาตินำส่ง)

7.เยี่ยมบ้าน

- CM+เภสัชประจำคลินิก NCD เยี่ยมcase ที่ขาดยา + ปัญหาซับซ้อน
- ส่ง case HHC เยี่ยม
- รพ.สต ติดตามขนาดนัด

8. กิจกรรมส่งเสริมสิ่งแวดล้อมในชุมชนที่เอื้อต่อการดูแลสุขภาพ

ส่งเสริมการเดินออกกำลังกายในผู้สูงอายุทั่วไปและที่เป็นเบาหวาน ต. ตรีัง

สถานที่จำหน่ายผักปลอดสารพิษ
บริเวณรพ.สต เกาะจัน

งอบต.

เดินรณรงค์คัด ละ เลิกบุหรี่
โดยโรงเรียน+ กับชุมชน

มัสยิดปลอดบุหรี่
ต.กระเสาะ

มีมาตรการชุมชน และนโยบายสาธารณะ
ในการสูบบุหรี่

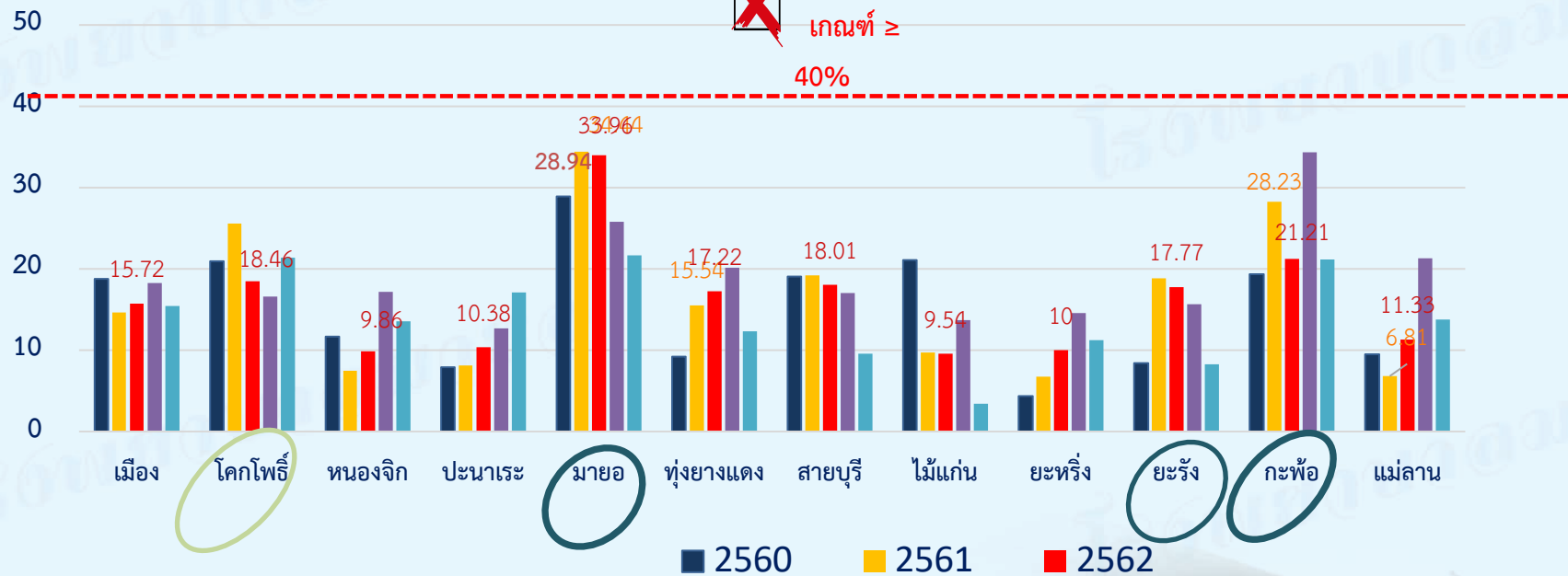

ปึงปองเจ็ดสี ลดDM HT
ที่มัสยิด

ร้อยละผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลได้ดี 2560-2564

ข้อมูลปีงบประมาณ 64 ต.ค 63-ม.ค 64

ผลลัพธ์ตัวชี้วัด ปีงบประมาณ 2564

(1ต.ค-31ม.ค)

ผลการคัดกรอง1ต.ค-28ก.พ64

-คัดกรองตา = 63.0

-เท้า = 60.29

-ไต/HBA1C = 61.67

ลำดับ ที่	ตัวชี้วัด	เกณฑ์	ผลลัพธ์
1	ร้อยละการตรวจติดตามกลุ่มเสี่ยงป่วยโรคเบาหวาน	≥60	61.54
2	ร้อยละของผู้ป่วยเบาหวานที่ได้รับการตรวจไขมัน LDL และมีค่า <math><LDL<100\text{mg}</math> /dl	≥60	11.21
3	ร้อยละของผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดได้ดี	≥40	21.68
4	ร้อยละของผู้ป่วยเบาหวานที่มีความดันโลหิตควบคุมได้ดีตามเกณฑ์	≥60	31.06
5	ร้อยละของผู้ป่วยเบาหวานที่มีภาวะอ้วน(BMI ≥25 กก./ตร.ม) ลดลงจากปีงบประมาณที่ผ่านมา	≥5	-3.28
6	ร้อยละของการเกิดภาวะแทรกซ้อนเฉียบพลันในผู้ป่วยเบาหวาน	≤2	0.81
7	ร้อยละของผู้ป่วยเบาหวานรายใหม่ลดลง	≥5	43.05
8	ร้อยละการตรวจติดตามกลุ่มเสี่ยงป่วยโรคความดันโลหิตสูง	≥70	38.26
9	ร้อยละของผู้โรคความดันโลหิตสูงที่ควบคุมระดับความดันโลหิตได้ดี	≥50	31.47
10	ร้อยละของผู้ป่วย DM และ/หรือHTที่ได้รับการค้นหาและคัดกรองโรคไตเรื้อรัง	≥80	42.26
11	ร้อยละของผู้ป่วยเบาหวานและหรือความดันโลหิตสูงที่มี CVD Risk ลดลงเป็น <math><20\%</math> ในไตรมาส3,4	≥40	0
12	ร้อยละของผู้ป่วยเบาหวานและ/หรือ ความดันโลหิตสูง ที่เป็น CKD 3-4 ชะลอการลดลงของ eGFR ได้ตามเป้าหมาย	≥50	64.86

เกิด...NCD Pattani Plus Model

ตั้งแต่ ปี 63

โอกาสพัฒนา

1. ลงทะเบียนผู้ป่วยรายใหม่อย่างครบถ้วน
2. บันทึกข้อมูล ปรับปรุงแก้ไขฐานข้อมูลให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน
3. ขยายนวัตกรรมการติดตามขาดนัดครอบคลุมทุกตำบล

ความภาคภูมิใจ

แม้ไม่มีอะไรจะให้บอมนอกจากขอบคุณบอมนานๆที่ทำให้เรามี**แรง**ได้ละหมาดตารอเวะห์ตลอดทั้งเดือนปอซอในปีนี้ได้

ขอบคุณจริงๆนะ..บอมน

ขอบคุณค่ะ